

T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
AÇIK ERİŞİM POLİTİKASI

AMAC

Madde 1- (1) Bu politika, Düzce Üniversitesi adresli bilimsel çalışmaların, Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenerek bilim dünyasının hizmetine sunulmasına ilişkin usul ve esasları düzenler. Politikanın amaçları şu şekilde belirlenmiştir:

- a) Yükseköğretim Kurulu bünyesinde kurulacak Ulusal Akademik Arşiv Sistemi'ne açık erişim standartlarına uygun veri sağlanması.
- b) Düzce Üniversitesi bünyesinde üretilen akademik çalışmaların açık erişim standartlarına uygun olarak derlenmesi ve korunması.
- c) Atama ve yükseltmeler ile diğer kurum içi değerlendirmelerde dikkate alınan bilimsel çalışmaların Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde saklanması sağlanması.
- ç) Düzce Üniversitesi bünyesinde yapılan akademik çalışmaları bir araya toplayarak kurumsal akademik arşiv sistemi kurmak, uzun dönemli derleme ve dijital koruma sağlamak

KAPSAM

Madde 2- (1) Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi, Düzce Üniversitesi mensuplarının, üniversitede çalıştıkları süre içinde gerçekleştirdikleri ve Düzce Üniversitesi'nce doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen tüm akademik çalışmaları kapsar. Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nin içeriği aşağıdaki materyallerden oluşur:

- a) Bilimsel dergilerde yayımlanmış makaleler
- b) Yayımlanma aşamasında olan makaleler
- c) Yüksek lisans ve doktora tezleri
- ç) Bildiri ve sunumlar
- d) Seminer metinleri
- e) Ders materyalleri
- f) Proje çalışmaları
- g) Kitaplar
- h) Kitap içindeki bölümler
- ı) Raporlar

DAYANAK

Madde 3- (1) Bu politika, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4/c ve 42/d maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

(2) Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü
(http://acikerisim.ankos.gen.tr/belgeler/acik_erisim_standartlari.pdf)

(3) 15.02.2019 Tarih ve 12867 sayılı Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı yazısı

TANIMLAR

Madde 4- (1) Bu politikada adı geçen;

a) Açık Erişim: Araştırmacıların, kamu kaynakları ile üretilmiş bilimsel yayınların tam metinlerine finansal, yasal ve teknik engeller olmaksızın kamuya açık İnternet aracılığıyla ücretsiz olarak erişebilmelerini,

b) Açık Erişim Sistemi: Düzce Üniversitesi'nin ürettiği, bilimsel çıktıların dijital ortamda toplandığı, saklandığı, indekslendiği, uzun dönem korunduğu ve dağıtımının sağlandığı hizmetler bütünü,

c) Düzce Üniversitesi Mensubu: Düzce Üniversitesi akademik ve idari personelini, yüksek lisans ve doktora öğrencilerini,

ç) Arşivleme: Bir üniversite mensubunun bilimsel katkı sağladığı akademik çalışmasının Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolanması sürecini,

d) İvedi Arşivleme : Akademik çalışmaların hakem denetiminden geçmiş biçimlerinin ivedilikle açık erişim sisteminde arşivlenmesi sürecini,

e) Kişisel Arşivleme: Bir Düzce Üniversitesi mensubunun bilimsel katkı sağladığı çalışmasını Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenmesini içeren süreci,

f) Ambargo: Araştırma sonuçlarının 6 veya 12 ay süre ile erişime kapalı tutulmasını ifade eder.

AÇIK ERİŞİM SİSTEMİNDE YETKİ VE SORUMLULUKLAR

Madde 5- (1) Düzce Üniversitesi mensupları yayınlarının telif haklarını kendilerinde bırakabilir ya da yayınlarına en geniş erişim hakkı sağlayacak lisansları yayıncılara teklif edebilirler.

(2) Düzce Üniversitesi mensupları yayıncının izin verdiği koşullar doğrultusunda yayının ön baskı, son baskı veya yayıncı sürümünün tam metinlerini Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi aracılığıyla erişime açarlar. Yayınların Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenmesi hiç bir şekilde yazarların yayıncı tercihini ve yayın doğrultusunu sınırlamaz.

(3) Düzce Üniversitesi mensuplarının yayına kabul edilen bilimsel çalışmalarının hakemden geçmiş şekli, ambargolu yayın değil ise hemen, ambargolu ise ambargo süresi sonunda Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenir.

(4) Yayınların Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenmesi yayının yazarı tarafından yapılır.

(5) Düzce Üniversitesi mensuplarının birden fazla kurumdan birden fazla yazarın işbirliği ile yaptıkları çalışmalar, ambargolu yayın değil ise hemen, ambargolu ise ambargo süresi sonunda Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenir.

(6) Düzce Üniversitesi mensuplarının açık erişimli olmayan dergilerde yaptıkları bilimsel çalışmaların özetleri ve bibliyografik künyeleri Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sisteminde kayıt edilir, ambargo süresi bitiminde bilimsel çalışmaların tam metni Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenir.

(7) Birden fazla Düzce Üniversitesi mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalarda kaynağın arşivleme sorumluluğu başyazara aittir.

(8) Düzce Üniversitesi yüksek lisans ve doktora öğrencileri tezleri kabul edildikten sonra, Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenir.

(9) Akademik arşivin içeriğini sistem tarafından sağlanan istatistiklerle izlemek, politika uyumluluğunu takip etmek.

(10) Verilerin ve diğer kayıtların depolanması, korunması, kaydedilmesi, saklanması ve dağıtımı için uzun vadeli korumanın yanı sıra, araştırmacılara uygun rehberlik için mekanizmalar ve hizmetler sağlamak ve bu hizmetleri geliştirmek.

(11) Benzersiz tanımlayıcıların (DOI'ler, ORCID veya diğerleri gibi) kullanımının zorunluluğunu sağlamak.

AÇIK ERİŞİM / AMBARGO SÜRESİ SONUNDA AÇIK ERİŞİM

Madde 6- (1) Düzce Üniversitesi, araştırmalarını “açık erişim” seçeneği ile yayımlamak isteyen mensuplarını destekler. Yazarların yayıncılarla yaptıkları anlaşmalar ve depolama seçenekleri göz önüne alındığında çalışmalara erişim, “kamuya açık erişim” ve “ambargo süresi sonunda açık erişim” olmak üzere iki başlıkta uygulanır.

KÜTÜPHANE VE DOKÜMANTASYON DAİRE BAŞKANLIĞI

Madde 7- (1) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nin işletilmesi sürecinden sorumludur.

(2) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Düzce Üniversitesi mensuplarını Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nden haberdar etmek amacıyla, bilgilendirme kılavuzları hazırlar, gerekli tanıtım ve bilgilendirme çalışmalarını yapar.

(3) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Düzce Üniversitesi mensuplarının Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'ne aktardıkları bilimsel çalışmaların üst verilerini Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü standartlarına göre kontrol eder. Gerekli durumlarda düzeltme için Düzce Üniversitesi mensuplarıyla birlikte çalışılır.

(4) Açık Erişim Sistemi çalışmasına yönelik olarak diğer üniversite ve kurumlarla yapılacak anlaşma ve işbirliği çalışmaları Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından yürütülür.

ENSTİTÜ MÜDÜRLÜKLERİ VE BÖLÜM BAŞKANLIKLARI

Madde 8- (1) Enstitü Müdürlükleri lisansüstü tezlerin Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolanması ve açık erişime sunulması için, tezin teslimi sırasında izin formu imzalatılarak tezin basılı ve elektronik kopyaları ile birlikte teslim alır. Enstitü Müdürlükleri imzalı form ile tezin basılı ve elektronik kopyalarını en geç 1 ay içerisinde Kütüphaneye gönderir.

(2) Bölüm başkanlıkları öğretim elemanlarının yayınlarını Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenmesi ve telif hakları doğrultusunda açık erişime sunulması için bilgilendirme yapar.

BİLGİ İŞLEM DAİRE BAŞKANLIĞI

Madde 9- (1) Bilgi İşlem Daire Başkanlığı Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi yazılımının kurulumu, güncellenmesi, yedeklenmesi, uzun dönem korunarak saklanması, güvenliğinin sağlanması ve Ulusal Akademik Arşiv sistemine açık erişim standartlarında veri aktarılması süreçlerini yürütür.

YAYIMLAMA VE YARARLANMA HAKKI

Madde 10- (1) Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sisteminde bilgi kaynaklarını yayımlama ve onlardan yararlanma hakkı aşağıda belirlenen koşullarda gerçekleştirilir:

- a) Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'ndeki çalışmaların tam metinlerine serbest erişim, yazarın kararına ve yayının telif hakkı durumuna bağlıdır.
- b) Her hangi bir dergide yayımlanmış veya yayımlanma kararı alınmış çalışmalar, telif hakları doğrultusunda, dergideki formatı dışında Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenebilir.
- c) Telif hakkı üçüncü kişi veya kurumlarda olan yayınlar, telif hakkı koşullarına göre Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenir.
- ç) Telif hakkı olan araştırmaların üst verileri kullanılabilir olduğunda, en kısa sürede arşivlenecek ve bu üst veriler arşivleme anından itibaren Açık Erişimli olacaktır.
- d) Atama ve yükseltmeler ile diğer kurumiçi değerlendirmelerde dikkate alınan bilimsel çalışmalar Kurumsal Akademik Arşiv Sisteminde arşivlenir.
- e) Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde yer alan bilgi kaynakları kullanıldığında, kullanan kişi tarafından kaynak gösterilmesi bilimsel etik açısından gerekli ve zorunludur.

AÇIK ERİŞİM SİSTEMİ DANIŞMA KURULU

Madde 11- (1) Düzce Üniversitesi Açık Erişim Sistemi Danışma Kurulu Düzce Üniversitesi Rektörünün veya görevlendireceği Rektör yardımcısının başkanlığında aşağıdaki üyelerden oluşur;

- a) Düzce Üniversitesi mensubu Öğretim üyeleri arasından Düzce Üniversitesi Rektörünün veya görevlendireceği Rektör yardımcıları tarafından görevlendirilen 5 (Beş) Öğretim Üyesi,
- b) Düzce Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı,
- c) Düzce Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanı.

(2) Açık Erişim Danışma Kurulu, bu politikanın yürürlüğe girmesini takip eden ilk üç yıl içerisinde her yıl, bu üç yılın sonunda takip eden dönemde ise her üç yılda bir, bu politikanın değerlendirmesini gerçekleştirmekle yükümlü olacaktır. Kurul, gerekli gördüğü hallerde politikayı revize etme veya değiştirme çalışmalarından sorumlu olacaktır. Öneri ve görüşler Üniversite Rektörlüğü'ne sunulacaktır.

YÜRÜRLÜK

Madde 12- (1) Düzce Üniversitesi Senatosu'nun 28/08/2014 tarih 2014/158 sayılı karar ile kabul edilen "**Düzce Üniversitesi Açık Erişim Politikası**" yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Bu politika Düzce Üniversitesi Senatosu'nun 25/10/2019 tarih 2019/204 sayılı karar ve kabulü ile yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

Madde 13- (1) Bu politikayı Düzce Üniversitesi Rektörü yürütür.